

SZERKESZTŐI IRODA
és kiadóhivatal: Püsp. Lyc.
nyomda. Küldemények ide
intézendők.
Majelenik a lap minden
szórán.

GYULAFEHÉRVÁR

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Egész évre 4 frt. Félévre 2
frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetési díjak: Egy négy soros
centim. tér ára 4 kr. Helygille-
tek minden hirdetés után 30 kr.
Nyitóliter ára 25 kr.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Gyulafehérvártt. 1891. október 28-án.

Ha koronként városunk élénk színben tűnik fel, ennek mindig valamely esemény a megelőzője.

Sokszor a véletlen is okozza azt, hogy élénkebb társaságok vergődjenek össze, egyesítvén több oly megtörtént tény, melyek külön-külön is elegendők az élénkség fokozására.

E hó 8-án tartotta városunkban az alsó főhermegyei régészeti történelmi társulat választmányi ülését a megyei alispán Csató János úr nagysága elnöklete alatt.

Már az, hogy a társulat székhelye Gyulafehérvár és hogy annak elnöke a megyei alispánja, ki a társulat minden egyes tetteit személyesen vezeti és győződik meg arról, hogy ezen társulat életképes, egyike azon momentumoknak, melyeket mi mint Gyulafehérvár város polgárai tekinteten kívül nem hagyhatunk.

Rövid fennléte óta e társulat a közművelődésnek, a történelemnek oly szolgálatot tett, hogy az nem csak hazai szempontból, de a külföld egyes tudósai által is kellő méltánylásban részesült.

S így valahányszor e társulat elnöke városunk falai között időzik, azon bizalom és őszinte ragaszkodás, melyet személye iránt az egyes polgárok éreznek, tömöríti köréje ezeket, nem lévén kikerülhető az, hogy ily alkalomkor a tisztelet irányába ki ne fejeztessék.

E hó 8-án egyik jelentősége összpontosult azzal, melyet Kain Hugó, ki ítélő táblai bíró, személyes barátai és tisztelői az ő részére rendeztek.

A törvényszék, ügyvédi kar, politikai hatóság, polgárság — és a városban létező több hivatalos képviselve voltak e banketten, mely a Hungaria szálloda termében gyűlt össze, s csatlakozott ahhoz, melyet a régészeti társaság tagjai saját körükben rendeztek.

Kedélyes társaság volt együtt, — egyfelől az egylet eddigi munkálkodásának, másfelől kir. törvényszékünk kitűnő bírójának Kain Hugó megérdemelt előléptetésének öröme.

Zsákó kir. törvényszéki elnök nyitotta meg a toastok sorát, kiemelve Kain Hugó munkálkodását és érdemeit, — azután a megyei alispán urra, kir. tanácsos Novák Ferencz, Dr. Mohay Sándor képviselő és több másokra emeltek poharat.

A jó hangulat olykor-olykor vált nyomottá, mit annak tulajdonítunk, hogy körünkben oly ember távozik, ki tizenöt év óta nemcsak mint bíró, hanem mint polgár és mint jó barát, megfélelt hivatali és magán kötelezettségeinek, ki az emberi társadalom iránt érző lélekkel, mindent megtett, mi hivatali kötelességeivel összeférhetővé vált.

Nem mulaszthatjuk el magunk részéről azon szép ígéretet igénybe venni, melyet említett kir. táblai bíró ur tett, hogy ő távozva élénk emlékében fogja tartani mindazokat, kik irányában hosszu itléte alatt, baráti bizalommal voltak.

Rabbi installatio.

Izraelita polgártársaink ma ép oly szép, mint jövőjökre nézve fontos ünnepet ünnekelnek, a midőn t. i. az általuk megválasztott lelki pásztor, Fischer Sándor főrabbi ma délben tartja bevonulását új községébe. Felekezeti

községekben — legyen az akár milyen felekezeti, ritka dolog, hogy a lelkesválasztás oly egyetértőleg — oly általános lelkesedéssel ment volna végbe, mint ez esetben. És miután Fischer rabbi oly szerencsés volt, a hitközség tagjainak tetszését minden tekintetben kinyerni kell hogy benne egyesüljenek mindazon tulajdonságok melyek az újabb kornak megfelelőleg a lelki pásztornál keresni szoktunk. — A hitközség nagy áldozatokat hoz hogy a tradíciónak a rabbi magas képzettsége és állásához mérve lakását átadomítsa és berendezze.

Mert az izraelitáknál azon szép szokás dívik, hogy az újonnan választott rabbinak nemcsak tiszta lakást, hanem annak berendezését — egészen a jól ellátott élés kamaráig — át szoktak adni. A butorok berendezésére egyedül 1000 frtot szavazott meg az előjáróság. A helyb. izr. hitközség vagyoni állapotaihoz képest ez tetemes összeg, de annál is dícséretre méltóbb. — Ezen áldozatkészségből az a tanulság vonható, hogy nemcsak külsőleg, hanem avval is akarják megtisztelni, hogy az általa előirányzott utakon akarnak járni.

S miután meg vagyunk arról győződve, hogy Fischer rabbi csak jóra fogja terelni az izr. hitközség institutiót — az új arához mi is szívesen gratulálunk mind a hitközségnek, mind az új rabbinak, kinek bevonulását városunkban örömmel látjuk és szívből üdvözljük.

A fogadtatás programja a következőképen meg van állapítva:

Az aradi vonat érkezésekor, 12 órakor délben, a hitközség tagjai várják a rabbit és családját a peronon. Innen elkísérik a község házába, hol Dr. Náthán Bernát iskolaszéki elnök fogja üdvözölni a község nevében. Délután fél négykor a hitközség tagjai és több meghívott vendégek a régi templomban gyülekeznek, hol a rabbi átveszi a hitk. jegyzőtől a szerződést. És egy rövid isteni tisztelet után a rabbi tartja székfoglaló beszédjét.

TÁRCZA.

Szent Imre napján.

— Nov. 5. —

E földi élet nagyon önző. Nyomasztó bajai és terheivel minden percünket igénybe veszi. Szüntelen annak súlyát érezzük, elannyira, hogy mindnyájunk elénekelhet: „teher nekem az élet.“

Ily érzelmek hatása alatt voltam, midőn a gym. ifjuságnak meghívóját szent Imre napján kézbesítették. Megköszöntem a megtiszteltetést, s megígértem, hogy el is megyek. Hogyne, hiszen örömet kell megragadjunk minden alkalmat, mely lelki élvezeteket nyújt, mely felráz a lelki ócsádásból s nemesebb örömekre bangol. Ép testben; ép lélek. A munkától ellankadt testben, beteges kedély.

Hozzá még mindig szerettem az ifjuságot. Látni, mint lelkesedik a fiatal nemzedék magasabb eszmék után, mily buzgó kitarással keresi az ideálokat, minden mellékes érdek nélkül reánk is emelőleg hat. Ez ma már nem közönséges dolog, ezt a felnőtteknél csak elvétve látjuk. Ez azon arany ifjuságnak féltett kincse, mely Petőfynek „Talpra magyar“ját megértette s a mely Jókai szavaira lángra gyúlt. — Elmentem tehát én is, hogy ifjúvá váljak.

Lesz ének, zene, szavalás, felolvasás, sőt még „jelenet“ is. Elég változatos program mutatkozott, talán nem unatkozom.

Újabb időkben az ifjuság ünnepélyeit már nyilvánosabban tartja, mint eddig. És ez így helyén van. Hiszen ugyanis Gyulafehérvártt annak sajtóságos conglomeratmánál fogva nagyon kevés érdeklődést találunk a társadalmi élet és mozgalmi iránt. Legnagyobb része e városnak visszabuzódik, üzletének él. S így ha egyeletinket tekintjük, majdnem mindenütt ugyanazon keveset találjuk, kik a sokféle társadalmi kötelesség közül nem tudják melyiket tartásák elsőbbsnek. No de hagyjuk ezt.

Az ünnepély emeléséhez csak a borongós idő nem

járult hozzá. Különb minden jót jelző hangulatra váltott. A közönség, az ifjuságnak ez önzetlen barátja, meglepő rokonszenvét szép megjelenésével mutatta meg. — A darabok választása és beosztása műterekre mutatott. A nyitány „Ima“ Verdítől, ugyanaz, melyet talán még anno 1-ben is daloltak, de azért szívesen hallgatjuk most is. Kétn Ossiánnak ködös homálya borong, bennünnepi hangulat, a keblek lihegése elfojtott s hogy a szép ünnepet semmi sem zavarta meg, a terem R. + 8°-ának köszönhetünk. A megnyitóbeszéd a vallásos hazafiságot szent Imre életében talpraesetten, szép vonásokban mutatja be s minket követésére hív fel. A zenének szép accordjai csak fokozzák a hatást, midőn a kis Székálnak szépen sikerült „Romance“ solójában — igaz vonó négyes nélkül — egy tisztán csengő sopránnak hanghullámaiban gyönyörködöttünk. Kézavé felolvasása Madách világhírű művéről ügyes és olvasott elmére vall, mely még a laicus közönségre is szép benyomást tett. Jelenet „Maróth bábó“ csak az ünnepély változatosságát emelte, míg a „népdalok“ ban publikum is majdnem velük kezdett énekelni. „Fiannak“ ez. darab igazán Székének való darab volt. Szelid megjelenése a darab tartalmának ki nyomata volt. Mihelyes az egyedüli magyar hangszeren a cimbalmon ügyesen játszott.

Mindnyáján megelégedéssel távoztunk, egy szép ünnepélynek emlékét vivén magunkkal.

Nemo.

Egy elkésett levél.

Édes Hugom!

Szép Kisasszony!

Ha e levél valakinek másnak is kerül a kezébe, tudom, bizonyára legelőször e két kérdést veti föl magában: mi jogon szólítja ez az ember a „szép“ kisasszonyt hugának, és honnan érdemelte ki az „édes hugom“, hogy szemében és nyiltan szépnek nevezze az ő bácsikáját.

Mielőtt tovább mennék — engedje meg szép hugom, — hogy mind a két kérdésre megfeleljek.

Hugomnak nevezem önt koromnál és öszbe borulni

kezdő fejemenél fogva, melynek egykor bozontos üstökét mint piczike leányka valaki, ki most kis leány, oly gyakran és oly kegyetlenül összekuszálja. Mikor pedig azért én megharagudtam, vagy legalább is mutattam, hogy haragszom, akkor ő engem „édes bácsi, szívem bácsi“ szavakkal és ártatlan — de annál édesebb csókkal engesztelt ki. S kértem, nem elég jog-e ez arra, hogy én ezt a kedves teremést most „édes hugom“nak nevezzem?

De ha hugom, mért nevezem szépnek, mért szólítom „szép kisasszonynak“?

Erre a legkönnyebben megfelelhetek. Egyszerűen azért, mert kisasszony és szép.

(Hanem azért egy-e bár, nem bizza el magát kis hugoskám?)

Tehát a mint mondám, vagy mondani akarom öntől a multkor egy kis szemrehányásban részesültem, hogy t. i. mért nem irogatok most is, mint a régi jó időben, egy-egy tárczacikket?

Hja! édes hugom, szép kisasszony, ennek ezer oka, s abból egyetlenben egy elég a magam igazolására.

Az egyszeri falusi embertől is azt kérdezte az idegen: „Hát magok mért nem szoktak harangozni?“ mire az atyafi egész egykedvűen az felelte: „Édes barátom, annak ezer oka van; a legelső az, hogy nincs harangunk“.

De ha tudnék is írni tárczacikket, a szerkesztőség nagy nehezen vállalkoznék arra, hogy e lap kurta hasábjain helyet adjon neki.

Nem vállalkoznék főképen azóta, hogy — nem tudom melyik év márczius 15-ikén épen ezen helyen oly szépen megdícsértem volt „Samu bácsit“, mely dícséret annyira megsértette az ő szerénységét, hogy azonnal kilépett az előfizetők sorából.

Valóban úgy van, édes hugom. Tetszik tudni, én most olyan vagyok a szerkesztőség előtt, mint azok a jótékonyági egyletek, melyeknek célja volna, hogy az oroszországi nagy éhínségen valamiképp segítsenek, de a muszka cász azt mondja: vissza neki! nem akarom hogy a ti könyörületes szívetek a nihilismus terjesztője legyen, hogy ti a jótékonyág leple alatt az én trónusomat aláássátok.

Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyletről.

Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egylet folyó hó 8-án tartá meg Csató János kir. tanácsos-alispán elnöklete alatt az évi 3-ik választmányi gyűlését. Jelen volt 20 tag.

1. Elnök üdvözlöi a megjelenteket, s örömeinek ad kifejezést, hogy Imets F. Jákó kanonokot is az egylet körében üdvözölheti, kéri egyúttal az egyletnek pártolását.

2. Kóródy Péter titkár teszi megjelentésél az elintézt, illetve beérkezett ügyekről, melyekből kiemelendő, hogy a Rhemann-féle kert ügyében a nagyszabasi Hadtestparancsnoksághoz, valamint a társulat érdekében a földművelésügyi és pénzügyi miniszteriumokhoz, nemkülönben az alsófehérmegyei törvényhatósági bizottsághoz felterjesztés történt. — Tudomásul vétetik.

3. Jelenti továbbá, hogy a lakberendezések tárlata címén Budapesten 1892. évben rendezendő kiállításban való részvételre társulatunk is meghívott. — Határozatott, hogy mivel egyletünk nem rendelkezik oly tárgyakkal, melyek e kiállítás körébe tartoznának, egyletünk abban részt nem veend.

4. Barsvármegye azon megkeresésére, hogy tájékoztató végzett küldenek meg neki alapszabályainkat valamint működésünket feltüntető jelentéseinket — alapszabályaink és évkönyveink megküldetnek.

5. A szerkesztő bizottság nevében jelenti, hogy az 1891. évkönyv számára a kéziratok részben már elküldtek, részben a hátralevő rész is legközelebb elküldetik, s így remélhetőleg évkönyvünk e hó utolsó napjaiban meg fog jelenni.

6. Örömmel jelenti, hogy a városi hatóság Gyulafehérvár szab. kir. városa nagybecsű Monographiájának első kötetét egyletünknek tiszteletpéldányban megküldötte. — Határozatott, hogy a városi hatóságnak e kiváló figyelméért jegyzőkönyvileg köszönet fejeztessék ki, és a jegyzőkönyvi kivonat a városi hatóságnak megküldessék.

7. Öröndetes tudomással vette az egylet Imets kanonoknak és dr. Rotharidesz ügyésznek, mint új tagoknak a bejelentését, de annál nagyobb sajnálattal dr. Temesváry Jánosnak azon jelentését, hogy a távollás miatt az egyletből kilép.

1. A pénztári ellenőrjelenti, hogy a pénztár jelenlegi állása a következő: múlt évi pénztári maradvány 115 frt 88 kr. ez évben bevétel 437 frt 40 kr., kiadás 490 frt 82 kr., s így pénztári készlet 62 frt 46 kr., alapítvány 350 frt. A postai megbízás elküldetett, de nagyobb részt nem váltották ki. Hátralék 670 frt. Tudomásul vétetik.

S mivel segít ő az éhezőkön? Párisból felvesz kölcsönben 120 millió rubelt s ha ez nem lesz elég, két-százötvenet.

Nekem is azt mondják: vissza veled! Nem akarjuk, hogy minden tárczacikkeddel egy-egy előfizetőtől megfoszsz minket s utóljára csak te maradj, (ki zárójel között legyen mondva, — még utóljára sem fizetsz.)

Inkább megyünk a külföldre, ott adnak kölcsönben. De távol legyen tőlem, szép kisasszony, hogy felizzassam a lapszerkesztők ellen. Világért sem!

Pedig lássa, önöknek volna elég okuk haragudni a lapszerkesztőkre. Ha egyébként nem, csak azért is, mert nem udvariasok önökkel szemben, sőt — mondjuk ki nyíltan, egy kissé durvák.

Miért veszik fel az olyan cikkeket, melyek igazságtalanok önök irányában, vagy legalább gyengédtelenek. Mintha bizon a férfiaknak nem volnának gyenge oldalai!

S fájdalom! ez ma már — engedjen a nem épen szalonias kifejezésért — általános nyavalyja a szerkesztőknek.

Foglalkozni másnak gyengéivel, fizetni érdekes hírekért; pályázatot hirdetni a legfrissebb — különösen pikáns hírekre, ha tán a jövő ezeket meg is ezáfolja. Mondjuk ki tisztán, mai nap már nem is ügyes szerkesztő az, ki egy kissé nem kofa.

De a mint különbség van a nagyvárosi és a vidéki kofa között, úgy van különbség a nagyvárosi és vidéki lapszerkesztő között is.

Bocsánatot kérek, én nem úgy értem, mint szép hugocskám tán első tekintetre érthető. A mit én most mondok, sem a szerkesztőknek, sem a kofának jellemét nem érinti, legtöbbször mind a ketten azt mondják rá: bár ne volna úgy!

Példával világosabb leszek.

A multkor egyik jó barátom a következő kérdést adá föl:

Mond meg nekem, mi különbség van a kofa s a lapszerkesztő között?

Semmi de semmi, válaszolám neki.

Hát te is így gondolkodol? kérdé.

9. Dr. Cserni Béla Mommsennek, a történet-tudás legnagyobb élő mesterének, továbbá dr. Jungnak, Domasevszkynek és Hampelnek, a nagyhirű régészeknek társulatunk sikeres működéséről leírás, meréssel szóló leveleit olvassa fel, ami öröndetes tudomásul szolgált, és működésünkre buzdítólag hatott.

10. Ez évi közgyűlés napjával december hó 4-ke d. u. 4^{1/2} óráttízelt ki. Ezt megelőzőleg délután szintén ugyanazon időben választmányi gyűlés lesz; a közgyűlés napján pedig 12 órakora Püspök ur ő nagyméltóságánál, mint a társulat védnökénél a választmány hódolatteljes tiszteletét fejezi ki, a mely alkalomból megkéri ő Exzellenctiáját, hogy közgyűlésünket magas megjelenésével megtisztelni kegyeskedjék. Felolvasást fog tartani ez alkalommal Veszely Károly prépost ur.

Reméljük, hogy valamint a megelőző években szép számu hölgy közönség tisztelete megköszönlésüket, úgy ez évben is megjelenésével közgyűlésünk fényét emelni fogja.

11. A jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Tódor József Avéd Jákó és dr. Cserni Béla urak küldettek ki.

K.

Az alsófehérmegyei orvos-gyógyszerészegylet

október hó 5-én tartott közgyűlését dr. Magyarai Károly elnök rövid üdvözlő beszéd kíséretében megnyitván, felbirta a könyvtárakat, pénztárakat és titkár jelentéseik megtételére.

Dr. Winkler Albert könyvtárnok jelenti, hogy az egylet könyvtára a múlt közgyűlés által megállapított könyvek vásárlása által gyarapodott és oly művekkel, melyek első részei már az elmult esztendőben meg voltak rendelve.

Kovács József pénztárnok számadása rendben találtatván, a felmentés megadatott.

A számadásból az tűnven ki, hogy a folyó évi tagdíjat csupán két tag fizette be, elhatározatott, hogy mint az más egyleteknél szokásban van, nyugták állítassanak ki a tagdíjakról és azok a helybeli tagoknak szétküldessék kiváltás végett, a vidéki tagok pedig levelező lapon kéressenek fel tagdíjhátralékaik bekváltására, mielőtt a postaköltséggel terhelt postai megbízások január hóban szétküldetnének.

A jövő évi tagdíjak 1—1 frittal lezállítottak t. i. az enyediéké 5 frtra, a többi tagoké 3 frtra, 6 illetőleg 4 frtről.

A költségvetés megállapítása után dr. Tamás Arpad terjesztette elő esinoz titkari jelentését és mutatta

Igy én, és be is bizonyítom. Minapában nagy alázatos képpel állít be hozzám Fehérvárnak egyik tipikus alakja, egy öreg kofa ezen szavakkal:

„Igen nagy kéréssem volna instállom, ha meghallgatna!”

Szívesen, mondja csak!

„Tek. ur, meginstállom alássan, parancsoljon rá azokra a gyermekekre, hogy azt a vaj e' krajczár adósságot fizessék meg nekem, mert biz' én is szegény asszony vagyok, s szükségem van reá.”

Ugy-e megmondtam, hogy ne adjon hitelbe nekik, mert én nem felelek arról, ha meg nem fizetik!

„Azt én tudom, tek. ur, de ha hitelbe nem adok, soha se' kel el a gyümölcsöm, de abból kell fűntartanom az életemet.

Bár úgy vegyék.”

És én igazat adtam neki.

Másnap találkozom egyik lapszerkesztővel, és ő pauaszokodik, hogy az előfizetők nem akarnak fizetni.

„Hát miért is tartottak ti olyan előfizetőket, kik nem akarnak fizetni?” mondám neki. „Simpliciter nem kellene az újságot hitelbe adni.”

Hja! barátom, te nem érted a dolgot! válaszolá; ha hitelbe nem adjuk, soha sem kél el a lapunk. Bár úgy vegyék.

És én igazat adtam neki.

Az igaz, de én hová tévedtem el.

A lapszerkesztőt s az olvasó közönséget kezdetem bíráltni.

Nó, ha ennek daczára is a tárczába kerülnek e sorok ezt a szerkesztő bizonyára a nők iránt való udriasságból teszi. S ezzel febizonyítja a legfényesebben, hogy ő mégis kivételt képez a szerkesztők között. Szép hugocskám ha barátja.

Laboda

be a köz- és szakülésekről vezetett pontos és tiszta jegyzőkönyveket.

A titkari jelentés szerint az egylet működése nem volt eredménytelen, a mennyiben valamennyi szakülés megtartott és azokon több kérdése az orvostudományoknak ismertette lett. Nevezetesen 6 előadó 10 előadást tartott, ugymint:

1. dr. Boér Jenő érdekes beteget mutatott be
2. dr. Boes József a Kochin alkalmazási módját ismertette.

3. 4. dr. Frnos Arpad a Kochin hatásáról és Nagy-Enyed város közegészségi viszonyairól értekezett.

5. dr. Magyarai Károly Alsófehérvármegye városainak közegészségügyi statisztikáját ismertette.

6. dr. Nagy Károly értekezett a ronesoló toroklob elleni óvmódokról.

7. 10 dr. Winkler Albert értekezett a gümö és orbáncz közti viszonyról, a többszörös orbánczozások kérdéséről, a tuberculin hatásáról, óvrendszabályokat terjesztett elő 9 gyakoribb fertőző betegsége ellen.

Hangsúlyoztatott a közgyűlésen annak kívánatossága, miszerint a gyógyszerészek köréből vett tudományos értekezések is tartatnának.

A közgyűlésről szóló értesítés a Közérdek, Gyula fehérvár és Abruébánya című lapoknak, valamint az Orvosi Hetilapnak megküldeni határozatván, folytatólag szakülés tartatott melyen dr. Winkler Albert értekezett dr. Váradi egy népszerű szemészeti könyvről, ugyanó január havi szakülésen dr. Váradiak a védbimóltásról írt könyvét fogja ismertetni.

A júliusi szakülés Maros-Ujvárt fog megtartatni.

A szabadságharcz kiállításáról.

Szakértők és a sajtó osztatlan véleménye az, hogy régen nem sikerült kiállítás úgy, mint a szabadságharcz emlékek kiállítása. A rendezők megérdemlik az elismerést. Sok évi szakadatlan gyűjtésbe és nagy mérvű áldozatokba került, míg ezt az eredményt biztosították.

A mai nemzedék már messzi van a szabadságharczról és azt a közvetlen utóhangulatot sem élte át mint mi, kik az ötvenes években voltunk gyermekek.

Ezt a hangulatot azonban a szabadságharcz emlékek kiállításán magasztosan érezheti át bárki, mert itt, a nagy idők eseményeit újra átélheti.

Nincsen itt egy darab sem, a mely értékes és tanuságos ne lenne s nemesak nézni, de tanulmányozni is lehet.

Minél többet látja valaki a szabadságharcz emlékek kiállítását, annál többször igyekszik odajutni. Az eddigi tárgyak helyébe újabb tárgyak lesznek kiállítva úgy hogy az érdekesség napról-napra növekszik.

Legutóbban nagyon helyes volt az, hogy a rendezőség a külföldi rokonszenvét is feltüntető képeket állított ki, a melyekből kilátászik az, hogy hazánk jobblétét szabadságát szívesen ohajtották.

Itt vannak sok példányban azok az alegorikus képek, melyek 1848/49-ben Oszországban készültek s a magyar olasz rokonszenvet tüntették fel.

A világ legelőkelőbb három szépirodalmi képes lapjának a londoni Newsnek, a lipseai Illustrierte Zeitungnak és a párisi Illustrationnak egykoru képei is láthatók szabadságharczokról ügyes mutatványokban.

Sok egyszerű tárgy van, a mi azonban a mint magyarizátát tudjuk nemesak megindító, de lelkesítő is; csak egyet említek egy Hunyady huszár egyenruha, mit tulajdonosa 29 esztában viselt.

A Hunyady huszárak korhű köztvézi ruhájában ott van a kiállításán egy 80 éves aggbajnok, ki büszkén gondol arra vissza, hogy abban a nagy dicsőségben neki is van egy parányi része.

Az a térkép, mit gróf Kreith Béla állított ki és tervezett, egy rövid negyed óra alatt át élteti velünk az egész dicső küzdelmet, annak győzelmeit és balsikereit. Apró zászlócskák jelezik, hol volt a diadal s hol győzött a túlnyomó ellen? a zászlócskán ott van a csata napja, kik között folyt és ki volt a hadvezér?

Sokaknak feltűnik és érdeklőzik Pulszky Ferencz egykoru arczképét, a melyen nagyon túlnyomó a nemzeti szín.

Talán maga Pulszky is megcsóválja fejét, ha ezt látja.

A rendezőség érdeme, hogy titkár állított erről a korról elénk, melybe bizony nagyon sokszor kellene nézni.

Mindenesetre kívánatos volna, hogy a kiállítás állandó maradjon, hogy ne csak lelkesednénk belőle, de a történelemírás, a kutatás is kivehetné a maga részét. Ugyisint a hazai képzőművészet, mely újabb időben nem igen vesz a szabadságharczról tárgyakat. Kivehetné részét a költészet is, mely néha a politikát ennek radikálisabb irányát választjaugyan tárgynul, de nem a sza

badságot mintha bizony, nem ez volna a legfenekelőbb eszmény.

A történelem tanítása is más irányt vesz a szabadságharczi emlékek kiállításának batása alatt, mert eddig a szabadságharczról nem emlékeztek meg a katedrálban. Szóval ennek a kiállításnak állandónak kell lennie hogy a dicső múlt mindig példa lehessen.

Erdélyi Gyula.

NAPI HIREK.

Gyulafehérvárt, 1891 November 11-én.

— **Szent-imre-napi ebéd.** A helybeli főgymnasium derék igazgatója Avéd Jákó ur szent Imre napján fényes ebédet adott, melyre a gymn. tanári karon kívül Imets kanonok, Novák polgármester, dr. Mohay képviselő. Roska rendőrkapitány és theol. tanári kar volt hivatalos. Az ebédnek úgy választéka, mint felszolgálása kitűnő izlést árul el s méltán dicséretet érdemel. Folytonosan emelkedett hangulat volt és a szebbnél-szebb toasztok hangzottak el.

— **Margit Zsófia** főhercegnő állapota a legutóbbi tett orvosi jelentések szerint egészben véve jó, a láz folyó hó 9-én reggel 37 fok volt.

— **Zárlat megszüntetés.** Tövis, Maros-szt. király, Kis-Solymos községekben és városainkban a marhák közt uralgott száj- és körümfájás megszűnven a zárlat feloldatott.

— **A marhák közt uralgó.** száj és körümfájás folytán Székás-Preszáka, Oláh-Csesztve, Csóra M.-Lapád, Kristyor, Paad és Prevaleny községek zár alá helyezték.

— **Új orvos.** Városunkban a gyakorló orvosok száma egygyel szaporodott, a meányiben Dr. Székely Dezső itt telepedett le.

— **Oktober havában** városunkban 15 haláleset fordult elő, ezek nagy része gyermek volt és a halál okait főképp a hirtelen beállott légköri változás befolyásolta; járványos betegség két esetben fordult ugyan elő, de a kellő óvintézkedések folytán veszélytől tartani nem lehet.

— **Kain Hugó** kir. táblai bíró ur, távozására alkalmából lapunk szerkesztőjéhez a következő levelet intézte: Kir. táblai bírónak történet kinevezésem alkalmából e városról eltávozván, barátaim és jó ismerőseimtel e téren is szívélyes búcsút veszek; kérem tartsanak meg szíves barátságukban és jó emlékekben. Gyulafehérvárt 1891 Nov. 11. Kain Hugó.

— **Az izraelita hitközség** az ujonnan választott főrabbi felavatási ünnepélyt ma délután 1/2 órák körül tartotta meg, melyről a jövő lapunkban fogunk referálni.

— **A telefon és a táviró.** Mióta a telefon tullepte a nagyvárosi szűk korlátokat s nemesak ugyan azon ország távoli nagyobb városait, hanem a szomszédos országok fővárosait is előszóval érte-íti kölesőnösen egymás ügyeiről és dolgairól, a telefont és távirót gyakran szokták párhuzamba állítani egymással. Most már, midőn nem csupán helyi közlekedési eszköz a telefon, határozottan áll az, hogy versenytársa a távirónak s annak bevételeit csökkenti is. Erre itt van a mi példánk. Mióta a budapesti-bécsi telefon megnyílt, a főváros táviróinak jövedelke apadt. Így a múlt 1890. évben természetesen először, mindaddig mindig növekvés mutatkozott. De a mit az állam elveszt a révén, vissza kapja a vámon. Így például a budapest-bécsi telefon 1890. évi bevétele 50,000 forint felül volt s a pár ezer forintnyi táviróinak jövedelem csökkenését busásan pótolja. A „Zeitschrift für Handel und Gewerbe“ című lapban a kölni kereskedelmi kamara titkára, dr. R. van der Borghst statisztikai adatok alapján igazolja, hogy a telefont sokkal inkább használják, mint a távirót, és pedig minden telefonközvetítő állomás 1884-ben 3-szor, 1885-ben, 7-szer, 1886-ban már 29-szer, 1887-ben 38-szor, 1888-ban pedig 54-szer több közvetítést tett, mint bármely táviróállomás. A mi különösen a távoli forgalmat illeti, 1884-ben a telefon még hátrább volt, mint a táviró; de azóta már nagy mérvben túlhaladta, manapság majdnem 10—12 szeresen; pedig a táviró forgalma is növekedett. Egyáltalában a budapest-bécsi telefon múlt évi (a mi nem egész év) statisztikai adataiból határozottan lehet állítani, hogy a telefontak távoleső nagyobb városok, kereskedelmi központok közötti forgalomban való használatát a kereskedővilág óhajlja, annak érdekében van s szívesen fizet talán többet is, mint a távirót, csakhogy gyorsabban és biztosabban csezt érhesse. Különben ezt bizonyítja az is, hogy hazánk nagyobb városai kérvényeznek a kormánynál ilyen összeköttetések létesítéséért. A telefon ma már nagy jelentőségű, gyors fejlődési képzettségű közlekedési eszköz, a mi teljes mértékben megérdemli a figyelmet s az

állam pénzügyi politikai hátrányai nélkül fontos közgazdasági előnyöket érhetni el vele.

— **Robespierre tárczája.** Párisból írják, hogy Charles Cousin, kit régészeti és könyvtári dolgokban teljesen megbízható szakértőnek tartanak, a napokban a Carnavalt muzeumnak ajándékozta Robespierre tárczáját, melyet a zöld szemű szörnyeteg a Cornita du satus public üléseire rendszeresen magával vitt. A tárcza vázonnal bélelt fekete szattyán darab, melyet össze lehet hajtani. Hátlapján éreztábláska van, melyen Robespierre neve van bevésve.

— **Majom nemesítés.** Egy Garner nevű new-yorki tanár arra adta a fejét, hogy megfigyeli, tudnake a majmok beszélni, vagy sem. E ezébből hónapokon át minden nap kiment a washingtoni állatkertbe s a majmoknak hangjait fonográfban felfogta. Amerikai lapok szerint Garner tanárnak kísérleteit fényes eredmény koronázta. A fonográf a különböző majom-hangoknak egy egész skáláját vette fel, a melyből tisztán meg lehetett különböztetni az örömeit, fájdalomnak, éhségnek, félelemnek és figyelmeztetésnek kifejezését. Garner néhány héttel később ezeket a hangokat a majmok között megszólaltatta a fonográfban. A majmokon világosan észre lehetett venni, hogy megértették a hangokat. A mint meghallották a figyelmeztetés, fogvaczogva a ketreczük legtávolabbi zugába menekültek; mikor pedig meghallották az öröm hangjait, a fonográf köré csoportosultak s kíváncsian megnézték; mintha azt gondolták volna, hogy a fonográfban majom van elrejtőzve. Garner kísérletein fellekesülve, egy washingtoni milliomos százezer dollárt szánt arra a célra, hogy nemesítés által a majmokat magasabb szellemi színvonalra emelje. Tehát nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy megtalálják Darwinnak „missing link“-jét az ember és a majom között az összekötő kapesot. E ezébből huszonöt majompárt fognak párosan, az emberrekehez hasonló lakásokba átköltöztetni ott „nevelni“ fogják őket. Persze csak a legértelmesebbeket fogják nemesítés alá fogni. A washingtoni majombarát azt hiszi, hogy ilyen módon már 25—30 év múlva megkapja az ember ősapját. Mindenesetre érdekes kísérlet.

— **A spanyol Sahara-terület.** Egész a legújabb időkig Spanyolország Afrika szárazföldjén csak a Rio Oro mellett tartott fenn egy kis erődöt s ezt is meg akarta szüntetni, de a spanyol földrajzi társaságok sürgetésére elhatározta, hogy területét bővíteni fogja. Szerződés által sikerült kieszközölni, hogy Adrar szultánja, továbbá az Adrar és Rio Oro, valamint a Bojador fok és Vadi Draa közt lakó törzsek főnökei a spanyol fenhatóságot elismerték. A két madridi földrajzi társaság, valamint a spanyol sajtó élénken agitatnak jelenleg, hogy spanyol érdekkör határáként a Saharában nyugat felé a timbuktui meridian fogadassék el s Franciaországnak beleegyezését is kieszközöljék. A spanyolok jelenlegi afrikai birtokainak területét Waters 519,279 négyszögkilométernyire becsüli.

— **Működő herceg.** A párisi szépművészeti akadémiának érdekes ülése volt tegnapi. Aumale herceg bejelentette, hogy a Chantillymuzeum számára megvette Jean Fouquet negyven darab miniatúr festményét. A herceg elragadtatással szolt a festmények szépségéről; az igaz, ha áruk is elragadóan szép, nem kevesebb mint háromszázezer frank. E festmények a Chantilly-muzeummal együtt Aumale herceg halála után, az akadémiába jutnak.

— **Az indiánok közt.** Déli Franciaországban Daxban, a napokban hunyt el Belves Simon, ki arról volt nevezetes, hogy huszonhét évet töltött Arkanzasban a choctaw-indiánok közt, a kiknek főnöke is volt. Belves vástott legény volt fiatal korában és a tengerészeti szolgálattól Amerikába szökött, a hol sok mindent megpróbált, míg nem eljutott a choctaw-indiánok területére, aztán köztük élt 1831-től 1848-ig. Mint kitűnő lövő és vadász állapította meg tekintélyét köztük. Tökéletesen az indián szokások szerint élt és résztvett minden vállalkozásukban, a mik közt nem egy volt olyan, hogy ha kére kerítik, agyonlövik, vagy felkötik érte. Belves, mint indián-főnök vagyont gyűjtött, a minek eredetéről sok mindent beszéltek Daxban, hová 1861-ben tért vissza s a hol kényelemben töltötte életét. Hetven-négy éves korában halt meg.

— **Drága kegyelet.** Bizonyos Krenner V. a német arisztokracziáról rajzokat közöl a „Frankfurter Zeitungban“ s ebben többi közt a következőket írja a Dietrichstein hercegi családról. Körülbelül 1769-ben az egyik Dietrichstein herceg sziléziai birtokait eladta Nagy Frigyes porosz királynak 333,333 1/3 aranyért. A hercegi család ezt a pénzt, szép fényes aranyokban, melyekhez a harmadrész aranyat a király külön verette, gondosan megőrizte száz esztendeig. Akkor történt (1870-ben), hogy az utolsó Dietrichstein herceg meghalt Bécs-

ben s az aranyakat hiány nélkül megtalálták. Ez bizony nagyon drága kegyelet volt, mert ha száz év alatt a másfél millió forintnál nagyobb összeget rendszeresen kamatoztatják 5 perzent mellett, 44 millió arany lett volna belőle az utolsó Dietrichstein herceg halálakor, a mi körülbelül 250 millió forint.

— **Hirtelen halál.** Özv. Wirkner Mária cs. és kir. fő állatorvos özvegye f. hó 11-én d. u. 3 órakor szívélhűdés következtében hirtelen elhunyt. A 63 éves nő hült tetemei f. hó 13-án tetetnek örök nyugalomba.

— **III. Napoleon pihenő-helye.** A trónjától megfosztott III. Napoleon a wilhelmsbuchi fogságból Angliába, Chislehurstba ment. Ott, Camden parkban igyekezett szórakozni. Csöndes és komor hely volt ez a hol háborgatás nélkül tölthette óráit. Mióta az ex-császár meghalt, a Camden-park is elhagyatott lett, mintha a hozzá kötött szomorú emlékezetet senki sem akarná zavarni. A kastélyból szintén kihalt az élet. A régebbi tulajdonos eladta Camden-parkot, az új tulajdonos pedig az egész területet felosztotta, s darabonként bocsátja aruba, házbhelyeknek.

— **Az amerikai pénz-arisztokrácia új divatja.** Az amerikai pénz-arisztokrácia azt a divatot kapta föl, hogy a cselédséget és szolgáloményzetet roccojelmezekbe öltözteti, fehér parókával, harisnyásan, a belsőbb népséget selyembe, bársonyba. A kapus alabárdal kezében fogadja az érkezőket, és sarkantus lovagesizmája van, nyakában pedig csipke-gallér. A nő cselédek olyan csinosak voltak a rövid rokolyákban, a hajporos parókával, hogy az ő jelmezes megjelenésüket jonak látták meilözni.

— **Hegedűlő majom.** Palata nevű olasz egy majmot mutogat most Kopenhágában. Nevezetessége a majomnak, hogy három kis dait tud hegedűn eljátszani, tulajdonosa azt mondja, hogy több mint négy évi fáradságába került, míg a majmot a három rövid dalra, mely nagyon egyszerű, be tudta tanítani. A csárnak akarta bemutatni a zenész állatot, de mire Kopenhágába érkezett, császár elutazott.

— **Papirzipók.** A papírral már sokféle kísérletet tettek. Sajtoltak belőle téglákat, utca burkolatot készítették, hajót, különböző edényeket. Most Castres nevű francia cipőket készit papírból még pedig állítólag igen csinosakat, iartókat és ocsókat. A víz sem árt az ilyen cipőknek s a láb igen nyugodt benne. A feltaláló ítéltta az, hogy a papirzipók nem törékenyek.

— **A pápa utódja.** A párisi Figaro írja: Sokat beszéltek a napokban arról, hogy ki lesz a pápai utódja. Hivatkoztak Malakias profétára, a legutolsó pápa proféták közül, ki a vuigata fordítás szerint cszavakka, jellelte meg XIII. Leo utódját Szent-Péter székén: Ignis ardens. E szavak nyomán a kabbalisztikához értők egész bizonyossággal Lucido Parocchi bibornokra gondoltak, kinek keresztnevében benne van az ardens szóval rokon fogalom. Voltak azonban olyanok is, a kik Lavi gerie bibornokot jósoltgatták a pápa utódjául. Ezek pedig Malekius e szavára építették okoskodásukat: Ardens et a littore veniens. Látnivaló hogy a legilletékesb forrásból a bibliából vett adatok sem mondják meg tisztán, hogy ki lesz hát XIII. Leo utódja.

— **Afrika törpe népei.** Crampel Pál, az afrikai Ogové medrének kikutatója, részletes jelentést terjesztett a francia földrajzi társaság elé a bajaga nevű törpéről, melyek az Ogové északi részén elterülő őserdőségben laknak s valószínűleg közel rokonok a Stanley által leirt Vambüttötörzsszel. Rendszeren a M'fang törzs szolgálatában állanak mint vadászok és elefántesontgyűjtők. Földműveléshez nem értenek és lakásaikat minden 4—5 napon változtatják, az élelmet rendszeren uraiktol kapják. Jó vadászok; körülbelül 5 1/2 láb hosszú kettőshegyű dardáikkal még az elefántot is megtámadják. A M'fang négek magassága 5 láb 9 hüvelyknyi vagy nagyobb is míg a bajagáké átlag csak 4 láb 7 hüvelyk s így azok mellett valóságos törpék, habár különben jó termotitek s izmosak. Bőrük színe sárgásbarna, különösen feltűnő rajtuk a vastag összenőtt szemöldök és a pofacsont kiemelkedése, nyakuk rövid, úgy hogy a fej a vállakon látszik nyugodni, mellök széles, karjok erős, lábok görbtek. Általában nagyon félrekek. A nők füleket fa vagy elefántesontdarabokkal díszítik. Nagyobbrészt családcsoportokban élnek és a férjes nők száma kevés, a főnökeknek 2—3 nejük is van. A patriarchával együtt élnek unokái is, de csak a vérrokonok. A megnősült bajaga nejeinek családjához tartozik és csak akkor szabad valódi családjához visszatérni és nejét elhagyni, ha fia születik és ez már megölt egy elefántot. Akkor a fia anyja családjánál marad és az apa helyét pótolja itt. Más törzsbelivel soha sem házasodnak össze. Még ha nagyobb számmal vannak, sem támadnak. Nyelvük azon a vidéken is oly idegen, hogy a M'fangok sem értik.

— **Erelyes bíró.** A színhely egy ame ri

róság terme Greensbosban. A vádlott John Gilpin, kit az egész város indulatos embernek ismer s ki féltékeny ségből megülte sógorát. Az esküdtészeki tárgyalásra nagy hallgatóság gyűlt össze, mely izgatott és a kihallgatás alatt ellenszenves magatartást tanusít a vádlott iránt. Mindenből látszott, hogy Gilpinnek rosul áll az ügye. Yenkins bíró, alig tudja féken tartani a közöniséget, mely valósággal tombolt, mikor a Gilpin elen emelt vádat egyik vagy másik tanu megerősíti, Gilpinerre csakugyan kimondják, hogy bűnös és el is ítéli halálra. A hallgatóság valóságos údváltásokban tört ki, oda rohan a bíróhoz főlemeli és körülhordozza a teremben. Yenknis bíró a mint kiszabadul a fölmagasztaló karok közül, azonnal megparancsolja a törvényszékszolgáknak zárják el az ajtókat. Aztán rövid beszédet tart a törvényszéki méltóságáról, melyet mindeniknek tiszteletben kell tania, s melyet itt most sulyosan meg sértettek az ő személyében. Ezért két dolár bírságra ítél mindenkit. Csak e bírság lefizetése, vagy megbízható kezesség állítása mellett távozhatsz el a közönség.

Szerkesztőkről. A nagy regényíróknak, Dickensnek egy levele került nyilvánosságra, melyet 1859-ben írt a Chambers Journal szerkesztőjéhez, melyben Dickens — ki maga is küzdött szerkesztői bajokkal — azt fejtegeti, hogy mi is voltaképen a szerkesztő Levelének egy része így hangzik: „A hírlapszerkesztőnek, mint a költőnek, születnie kell, mert legtöbb esetben semmiféle neme a nevelésnek sem teheti ily állás elfoglalására képesse az embert, ha csak születése óta magában nem hordozza az efféle irodalmi foglalkozás iránti érzéket s ügyességet. Azok száma igen nagy, kik egy vezércikket, vagy más irodalmi cikket igen szépen és jól képesek megírni egy hírlap számára; de csak kevesen találkoznak, kikre a szerkesztés vezetését le hessen bízni; kevesen vannak, kik az oda nem illőt, a mi majd minden közleményben befoglaltatik, azonnal ölismerjék; kevesen vannak, kik jó választást tudjanak tenni, hogy a kiadott munkák ne csak egyeseknek tessenek, hanem az egész nemzetre nézve tanulságosak legyenek; kik kiválasztják, a mi nem magánérdekekért, hanem közcélokra van írva. Még kevesebben vannak azok kik egy pillantásra képesek legyenek megítélni azon irodalmi és politikai anyagot, mely a hírlapnak kellendőségét biztosítja. Szóval: egy jó szerkesztőnek fő nehézsége és fő érdeme nem annyira abban keresendő, a mi lapjának hasábjain megjelenik, mint inkább abban, a mit azokból eltávolított. Szerencsés szerkesztők nem mindig nagy írók egyszersmind, hanem csak józan, ép eszű emberek s épen ez egészséges eszük bírta őket arra, hogy keveset írjanak önmaguk, de annál többet olvassanak, itéljenek, válogassanak, utasításokat adjanak változtassanak, s azt, a mit mások írtak, figyelmelemmel kísérik.”

Hirdetmény. Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik hogy, a városi közönség tulajdonát képező következő legelők u. m. 1. A malom melletti legelő (Intrejazur) 2. Az erdő alatt (podej) legelő 3. A kosza kurtá és lavezgy nevé dülöben levő legelő, továbbá — 4. A leány pataka nevé völgy szarvasmarhák legeltetésére 1892-év január hó 1-étől kezdve három egymás után következő évek re hasznosbérbe adnak, az 1. 2. 3. alattiak együttesen a 4 alatti pedig külön Az árverési batárnapul az 1. 2, 3. alatti legelőkre nézve f 1891 november hó 20-ának délelőtti 10 órája a 4 alattira nézve pedig f 1891 november hó 20-ának délelőtti 11 órája tüzetik ki, a tanácsház nagy teremben, hol is az árverési feltételek a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők. Gyulafehérvár sz. k. város tanácsának 1891 november 7-én tartott üléséből.

C S A R N O K.

Duna partján.

Szép őszi holdvilágos éj van; az emberek a nap fáradoalmaitól kimerülve álomra hajták fejüket; a fővárosi zaj pár pillanatra lecsöndesült, csak a szép Duna zavarja tompa, méltóságát teljes zugásával az éj nyugalma. — A hullámokon visszatükröződik a hold, nagy képével, az ég disze; — szép csillagai. A hold halvány fényével regényesen világítja meg Buda várát, a Gellért-hegy ormai tekintélyesen emelkednek ki . . .

Valóban fenséges látvány . . . Egy ilyen éjszakán sétáltam a Duna partján gyönyörködve a szép panorámában, a Duna habjainak lassu hullámzásában.

Ily elragadó helyzetben az ember önkénytelenül elgondolkodik, csodálva a természet nagyszerűségét, elragadják képzeletének gyors szárnyai a multnak édes emlékébe, feljuttítja emlékében, az életében átélte kellemes napokat, órákat, pillanatokat.

Az én gondolataim hozzád szállnak édes otthonom te rólad ábrándozom, te rólad álmodom ébren; mert te szerzed nekem az elmúlt édes perczeket. — Eszembe jut szereteteimnek köre, eszembe jutsz te jó barát, eszembe jutsz te drága kis leány. Az elmúlt idő, melyet ketten oly sokszor együtt töltünk, mintegy jelené változik. Szívünk szerelméről való édes csavégés — mely oly régen volt — kölcsönös kétkedésünk, egymásra való féltékenységünk; akár csak most történe. Neked jól álló, kedves pajzanságod, melylyel engem ijeztetél; szép szemeidnek földre szegzése, midőn a boldog időről beszéltem, a melyben enyémnek nevezhetlek; boldogságot látni, mikor velem lehettél és szereimedet bevallád; örömsugárzó arcodban gyönyörködni, mikor együtt tánczolánk; midőn karöltve sétáltunk holdvilágos éjjeken boldogságunkról, a jövőről beszélve; majd forró szerelmem hevétől elragadva hangosabban nyilatkoztam érzelmeimről, örök szerelmemről, ekkor gyermekies félelemmel figyeltetél, hogy „lassabban, meghallják“, feledve azt, hogy csöndes éj van, alszik természet, ember, virág, víz. Oh mind ez oly most élő színben tűnik föl lelki szemeim előtt. —

Mélabus kék szemeidnek láng sugarait szívemig hatni érzem, látom tünder természetet közeledni, mintha hallanám corall ajkaidról újra kiejteni a sokszor kiejtett boldogító varázserejt szót: „szeretlek“. Eszembe jut a boldog, talán soha többé vissza nem térő kéjteljes mult; mintha most szoritanálak keblemre örömláztól remegő karjaimmal, mintha most hajtánád vállamra szőke fürtjeiddel borított fejedet, akár csak most halmozom el forró csókjaimmal hó kezéd, akár csak most érinteném szerelemtől ziháló ajkaimmal drága ajkaidat.

És habár ez csak a multak ábrándja, mégis boldogít; mert szeretlek. Avagy talán hiszitek, hogy az gazán szerető szív forró szerelmét enyhíti vagy talán feledtetni egy perczre is, a nagy város zaja?

Oh nem. Ez ott is megtalálja a helyet, időt a mult ábrándjainak, a hol és a mikor nyugton elálmodhatja az ideállal átél multat. —

„Ábrándozás az élet megrontója“ . . . A költő életrontónak nevez téged, én hálásabb leszek hozzád Hiszen ha te nem szállnál meg, egyhangú, unalmas volna életem a nagyváros zajában és annak minden mulatságai között is; mert nem élnék a mult édes emlékeinek, melynek központja te vagy, oh drága leány.

Töred elválasztott szerelmes szívemnek te vagy dajkája, éltetője, édes emlékezet, — ábránd, — szerelmem. Te ujjított föl szívemben, elmémben ifjúságom elmult gyönyöreit, te éltetsz egy szép jövő reményével.

És habár ez már nem való: mert elröppent, miként kis madár idegen földre száll, mégis boldogít, éltet, mert ez ábránd felidéz a multak ama emlékeit, a mely kedves boldog volt egy oly szívnek, a mely hiven, őszintén és igazán tud szeretni. A multak édes ábrándja vigasztalóként őrzi szívem, erősíti egy kétely elviseléshez; ha vajjon szerets-e még?

A Duna vize csak folyik csendesen, tompa morajjal; majd egy egy hal felszínre jön, megcsapdossa azt és tova tűnik; a hold igyekszik a hegyek mögé rejtőzni; egy-egy csillag leszalad az égről, úgy látszik, mintha a Duna hullámai sodornák tova. Még minden csendes. Kéjteljes ábrándozásom után csak szívem dobbanásait hallom; halom mint susogja a te neved, majd hangosabban ver, mintegy mondani akarná a mély Dunának holdnak, csillagoknak, hogy ő forrón szeret, hozzájuk fordul esengve kérde, ha szerets-e még? . . . . .

végre önmaga felel, halkán . . . sugva . . . elrejtve titkát, elfeledtél . . . . .

Gyöngyvirág.

Piaozsi árak.

1891. Október 31.

Tiszta búza hektoliterenként	8 frt — kr
Elegy búza	7 frt 25 kr
Rozs	6 frt 25 kr
Arpa	— frt — kr
Zab	3 frt 25 kr
Törökébúza	4 frt 50 kr
Széna kötetlen méternyi árszámként	3 frt 50 kr
Alomszalma	2 frt — kr.
Tüzi fa { usztatott egy köbméter	2 frt 40 kr.
{ usztatlan	2 frt 75 kr.
Marhabűs egy kilogramm	46 — 44 kr.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos: **ISSEKUTZ JÁNOS.**

Munkatárs: **Hóhn Károly.**

Kiadó: **Papp György.**

Nyomatott a püsp. Lyc. könyvnyomdában Gyulafehérvárott

Nyiltér*

Schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 15,65 p. Meter — glatt und gemustert (ca. 240 versch. Qual. u. 2000 versch. Farben, Dessins etc.) vers. roben- und stückweise porto- u. zollfrei das Fabrik-Dépôt G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich, Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

* E rovatban megjelölő közleményekért semmi teletöltséget nem vállal el a — Szerk.

H i r d e t é s e k.

Sz. 3395—1891 tkvi.

184 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ügyvéd Patitia Rubin gyulafehérvári lakos végrehajtható Gligor Todor ompoiczei lakos végrehajtható szenvedő elleni 22 frt 50 kr-tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a gyulafehérvári kir. járásbírószék területén az ompoiczei 177 sz. tjkben A § 1—12 rsz. fekvőkre összesen 685 frt becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1891 évi december hó 9-ik napjának délelőtti 9 órákor** Pojáni község házául megtartandó árverésen a megállapított kikialtási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok 10% át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1 én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ba kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól. Gyulafehérvárt, 1891 évi szeptember hó 24 én.

A kivonat hitelességét igazolja:

Dobolyi Ferencz, kiadó.

Sarg-féle Glycerin-különlegességek

SARG F. A. feltalálása és használati bevezetése óta ő felsége a királyné és a császári ház tagjai által használatba véve, egy más idegen hercegek által is. Ajánlatott báró Liebig tanár, Hebra tanár, Scherzer udv. tanácsos, Thomas bécsi és Meister gothai udvari fogorvosok által.

Glycerin-szappan papírban, tokban, levelekben. — Méz-glycerin-szappan papírban, folyékony. — Glycerin-szappan üvegben. — Pipere-Karbol-glycerin szappan. — Eucalyptus-Glycerin szappan. — Glycerin-szappan (haj-növesztőszőr). — China-Glycerin Pomade — Glycerin-máz. — Pipere-Glycerin stb.

KALODONT, közegészségileg megvizsgált Glycerin-fognáz.

Sarg F. A. fia és társa es. és k. udvari szállító. Bécsben. 179c) 1—10.

KAPHATÓ: Gyulafehérvárt, minden gyógyszerárban.

Magas jutalék, fix fizetés, előleg

kap minden férfi a ki sorsjegy és sorsjegykönyvcsék elárulásával részletezésre foglalkozik.

Fuchs H. váltóbank, Budapest, Deák Ferencz utca 12. 174 4—10

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az újévvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s e mellett tárgyi-tagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. *Gazdasági rovata* elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaságosságunk szorult több idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés kereskedelmi s gazdasági tudósításainak bőséves alaposágával ma már nem versenyez más lap. A kereskedő, az iparos, a mező-gazda megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Válatatosan szerkesztett tárczájában, *amnyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.* Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarsággal fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, tizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr. 1/4 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívántra egy hétig ingyen és bérmentve küld.